

Historieglimt 90

Arkivsenteret ved Dora I

Lademoen har fått en ny, stor og viktig institusjon. I et flott tilbygg til murkolossen Dora 1 som nå kalles Kulturbunker Dora, har fire offentlige arkiver flyttet inn og blitt til et sentrum for alle som har noe å lete etter i gamle dokumenter. De fire er Interkommunalt arkiv for Trøndelag (IKA), Statsarkivet i Trondheim (SAT), Trondheim byarkiv og NTNU Universitetsbiblioteket eller Dorabiblioteket. I tredje etasje finner vi ekspedisjonen der alle kan komme med sine ønsker og få hjelp til å levere bestilling på de protokoller eller arkivesker som inneholder opplysninger som en er ute etter. Der finner vi store, lyse lesesaler med tilgang til internett og et stort håndbibliotek. Det er også en egen sal med datamaskiner som står til publikums rådighet. Svært mye interessant stoff er nå tilgjengelig på www.digitalarkivet.no og der kommer stadig nye kilder.

IKA samler arkivmateriale fra trønderske kommuner. Oppgaven er å bevare statlige, kommunale og private arkiver og gjøre dem tilgjengelige for allmennheten. IKT eies av 36 kommuner, de to trønderske fylkeskommunene og Os kommune i Hedmark. Det gies kurs og veiledning i arkivsspørsmål. IKT oppbevarer papirarkiv fra ca. 1837 til 1995 og elektroniske arkiv fra ca. 1990. Det er arkiv for kommunestyre, formannskap, helseråd, fattigvesen, barnevern, skoler og mye mer. Fra 2004 er IKT koordinator for arbeidet med privatarkiv i Sør-Trøndelag. Flere av arkivene har store samlinger av privatarkiv som viser seg å ha stor betydning for forskningen. Derfor arbeides det nå for å ta vare på langt flere arkiver fra privatfolk, bedrifter og ulike institusjoner som ikke har hatt plikt til å ta vare på eldre materiale.

Trondheim byarkiv oppbevarer ca. 15000 hyllemeter arkiv fra Trondheim kommune og fra Byneset, Leinstrand, Strinda og Tiller kommuner. I tillegg finnes det privatarkiver fra idrettslag, skoler og fagforeninger. Hovedtyngden av stoffet er fra 1800- og 1900-tallet. Særlig etterspurt er byggesakspapirer. Byggesaksmapper kan studeres på lesesalen og en kan få kopier derfra. Fotosamlingen er særlig interessant. Den kan også studeres på www.trondheimsbilder.no og derfra kan en også bestille bilder.

Statsarkivet lå før i Høgskolebakken. Det er en del av arkivverket som ledes av riksarkivaren. Det tar vare på arkiver fra den lokale og regionale statsadministrasjonen i Midt-Norge. Materiale som er eldre enn 25 år skal avleveres til Statsarkivet for å gjøres tilgjengelig. Her er det 25000 hyllemeter med arkivstoff. Det eldste dokumentet er fra 1268, men storparten er fra 1700 til 1975. Mest etterspurt er bøker fra prester, amtmenn/fylkesmenn, sorenskrivere, politi og lensmenn. Digitaliseringen av arkivaliene fortsetter i raskt tempo. Derfor kan mer og mer nå leses på egen pc. Et eksempel er kirkebøker som er skannet slik at en selv kan lese den originale teksten.

Alle er velkommen til lesesalen som er felles for alle de fire arkivene. Lesesalen er i 3 saler med 60 plasser. Der er leseapparater for mikrofilm og mikrokort og datamaskiner for lesing av digitalisert stoff. Her kan du studere kirkebøker, protokoller, brev, fotografier, kart og tegninger med mye mer. Her kan du drive vitenskapelig forskning, finne ut om eiendomsforhold, undersøke juridiske rettigheter, holde på med slektshistoriske eller alle andre slags undersøkelser. Våren 2008 er lesesalen åpen fra mandag til fredag klokken 9 til 15. På onsdager er det åpent helt til klokken 18. I fjerde etasje ligger kafeen som serverer varm lunsj, salat, kaffe, brød med mer mellom klokken 0930 og 1300. På internett kan du finne senteret på www.arkivverket.no/trondheim/om.html . Der kan en også på forhånd bestille dokumenter som en vil låne. Arkivsenterets sentralbord er 73 88 45 00.